

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

3/2016

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 16^η Ιανουαρίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαεπτά (2017) ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Αναπληρωτής Πρόεδρος:	Μιχαήλ Εκατομμάτης
2. Αντιπρόεδρος :	Μπουσουλέγκα Χριστίνα
2. Μέλη :	Λουρίκας Δημήτριος (με τηλεδιάσκεψη) Σταθακόπουλος Δημήτριος Στυλιανίδου Μαρία Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Ελένη Βαφειάδου

Εισηγήτρια: Ειρήνη Μουτσοπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια κα Ε. Μουτσοπούλου, η προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων κα Χ. Καξιρή, καθώς και ο κος Ε. Γεωργής, Προϊστάμενος Δ/σης Μελετών, Έργων, Φυσικών Πόρων & Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, οι οποίοι απεχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης μεταφοράς και παράδοσης πόσιμου νερού σε δεξαμενές των ΟΤΑ άνυδρων

νήσων των Ν. Δωδεκανήσων και Κυκλάδων.

Με το υπ' αριθμ. Πρωτ 4122.72-10/4335/22.12.2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 6444/23.12.2016) αίτημα της Δ/σης Μελετών, Έργων, Φυσικών Πόρων και Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. 4122.72-10/46/11.01.2017 (αρ. Πρωτ. Εισερχ. 201/12.01.2017), καθώς και το υπ' αριθμ. 4122.72-10/77/13.01.2017 έγγραφο που απεστάλη με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο ως άνω φορέας αιτείται τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την μεταφορά και παράδοση πόσιμου νερού σε δεξαμενές των ΟΤΑ άνυδρων νήσων των Ν. Δωδεκανήσων και Κυκλάδων για χρονικό διάστημα από 01/01/2017 έως 15/03/2017, συνολικής δαπάνης 494.400,00€ χωρίς ΦΠΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπίγειο).

I. Ιστορικό-πραγματικό πλαίσιο

1. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, όπως συμπληρώθηκαν με σχετικό έγγραφο παροχής διευκρινήσεων, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.1 Με την υπ' αριθμ. 4122.72-10/3948/29.11.2016 (ΑΔΑ: 7PNA4653ΠΩ-66Θ, ΑΔΑΜ: 16REQ005480064) απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εγκρίθηκε η δαπάνη ποσού 3.296.000,00 €, πλέον Φ.Π.Α. 24%, για την «Μεταφορά και παράδοση πόσιμου νερού σε δεξαμενές των Ο.Τ.Α άνυδρων νησιών των Νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων για το χρονικό διάστημα από 01.01.2017 έως και 31.12.2017», για συνολική μεταφερόμενη ποσότητα πόσιμου νερού μέχρι 320.000 κ.μ. πόσιμου νερού και ανωτάτη τιμή 10,30€ ανά κ.μ. πλέον Φ.Π.Α. 24% (320.000 κ.μ.Χ10,30 €).

1.2 Με την υπ' αριθμ. πρ. 4122.72-10/3959/30-11-2016 (ΑΔΑ:78444653ΠΩ-Ω1Ι, ΑΔΑΜ: 16PROC005498250) Απόφαση-Διακήρυξη του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, προκηρύχθηκε η διενέργεια ηλεκτρονικού ανοιχτού δημόσιου Διαγωνισμού για την μεταφορά και παράδοση πόσιμου νερού σε δεξαμενές των Ο.Τ.Α άνυδρων νησιών των Νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων, με κριτήριο ανάθεσης την συμφερότερη από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή – κόστος μεταφοράς, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως και 31.12.2017, προϋπολογισθείσας δαπάνης 3.296.000,00€ (χωρίς ΦΠΑ) και 4.087.040,00€ (με ΦΠΑ). Περίληψη της διακήρυξης εστάλη για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 01.12.2016 (Ted-publication: 427519-2016), δημοσιεύτηκε στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. (αριθμός συστήματος: 30250), και επίσης στο Τεύχος 510/ 09.12.2016 Δ.Δ.Σ. της Εφημερίδας της Κυβέρνησης. Τέλος, περίληψη της διακήρυξης (ΑΔΑ : 6Π854653ΠΩ-0ΞΡ) δημοσιεύθηκε στον εθνικό Τύπο (“Ναυτεμπορική”, “Δημοκρατική της Ρόδου”, “Τα νέα της Λέσβου”, “Ηχώ των Δημοπρασιών”, “Κυκλαδική”, “Σταθμός στην Ενημέρωση”). Τέλος, το τεύχος της διακήρυξης αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο www.ypai.gr.

Αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς και παράδοσης πόσιμου νερού, το οποίο θα προμηθεύεται με δικές της δαπάνες η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής. Η μεταφορά του νερού θα γίνεται με υδροφόρα πλοία του αναδόχου και η παράδοση αυτού θα γίνεται στα παρακάτω επτά (7) «άνυδρα» νησιά των Νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων:

- ΑΜΟΡΓΟΣ (ΚΑΤΑΠΟΛΑ)
- ΗΡΑΚΛΕΙΑ

- ΚΙΜΩΛΟΣ
- ΛΕΙΨΟΙ
- ΜΕΓΙΣΤΗ
- ΠΑΤΜΟΣ
- ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΟΡΜΙΤΗ ΣΥΜΗΣ

Εκτός των ανωτέρω προσδιοριζόμενων άνδρων νησιών, ο ανάδοχος υποχρεούται για την μεταφορά και παράδοση πόσιμου νερού και σε άλλα νησιά του Αιγαίου, εάν αυτό απαιτηθεί, είτε λόγω ύπαρξης έντονης λειψυδρίας, είτε λόγω βλαβών σε υφιστάμενες μονάδες αφαλάτωσης, είτε λόγω βλαβών σε υπάρχουσες γεωτρήσεις, ταχυδιυλιστήρια κλπ., είτε εξαιτίας οποιασδήποτε άλλης αιτίας που έχει σαν αποτέλεσμα την ανάγκη κάλυψης των υδρευτικών αναγκών του νησιού αυτού.

Για το ανωτέρω χρονικό διάστημα η συνολική ποσότητα του πόσιμου νερού που θα παραδοθεί στα ανωτέρω νησιά ανέρχεται σε μέχρι 320.000 κυβικά μέτρα (κ.μ.). Η ποσότητα αυτή δύναται να αυξομειωθεί, αναλόγως της ύπαρξης ή μη εκτάκτων αναγκών, ήτοι λειψυδρίας, βλαβών μονάδων αφαλάτωσης ή/και γεωτρήσεων/ταχυδιυλιστηρίων κλπ., φυσικών καταστροφών κλπ., χωρίς τροποποίηση της προσφερθείσας τιμής του πόσιμου νερού ανά κυβικό μέτρο, δηλαδή σε τυχόν αυξομείωση της συνολικής ποσότητας θα ισχύει η ίδια τιμή ανά κ.μ και οι ίδιοι όροι.

Σε περίπτωση που σε κάποιο/α εκ των ανωτέρω επτά (7) νησιών ολοκληρώνεται η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας/ων αφαλάτωσης, η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής θα δύναται να μειώσει ολικώς ή μερικώς την μεταφερόμενη ποσότητα νερού σε αυτό/ά, για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα της σύμβασης.

1.3 Η υπ' αριθμ. 441/2016 Σύμβαση “Μεταφορά και παράδοση πόσιμου νερού σε δεξαμενές των Ο.Τ.Α. των άνδρων νήσων των Ν. Δωδεκανήσων και Κυκλάδων για το χρονικό διάστημα από 10/03/2016 έως και 31/10/2016” με την εταιρία “ΚΥΚΛΑΔΕΣ ΙΝΕ” (ΑΔΑΜ : 16SYMV003998019), όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. 446/2016 (ΑΔΑΜ: 16SYMV005073614) και 448/2016 (ΑΔΑΜ: 16SYMV005271487) συμβάσεις και παρατάθηκε με την 449/2016 σύμβαση (ΑΔΑΜ: 16SYMV005311133) έληξε στις 31/12/2016.

1.4 Με το υπ' αριθμ. 4122.72-10/46/11.01.2017 (αρ. Πρωτ. Εισερχ. 201/12.01.2017), ο φορέας προσκομίζει συμπληρωματικά στοιχεία κατόπιν αιτήματος της Αρχής, ήτοι στατιστικά στοιχεία μεταφοράς νερού προηγούμενων ετών (2014 - 2016), επιπέδων βροχόπτωσης νησιών (ετών 2013 - 2016), στοιχεία για την πορεία των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών των έργων αφαλάτωσης και τις εκτιμώμενες ημερομηνίες ολοκλήρωσής τους, λόγους για τη μη έγκαιρη προκήρυξη του υπόψιν διαγωνισμού υπηρεσίας μεταφοράς νερού στα άνδρα νησιά, καθώς και την προϋσχύσασα σύμβαση όπως παρατάθηκε.

1.5 Παράλληλα, με νεότερο έγγραφο, που απεστάλη με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την 13η/01/2017, παρατίθεται αναλυτικά ιστορικό διαγωνισμών και απευθείας αναθέσεων για τα έτη 2015 – 2016 αναφορικά με την υπόψιν προμήθεια. Το ιστορικό, όπως έχει αποτυπωθεί στο έγγραφο, έχει ως εξής :

[Α. ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: Αρ.πρ. 4122.72-1/221/23-1-2015 για την διενέργεια ηλεκτρονικού ανοιχτού δημόσιου Διαγωνισμού για τη μεταφορά και παράδοση πόσιμου νερού σε δεξαμενές των Ο.Τ.Α άνδρων νησιών των Νομών Δωδ/νήσου & Κυκλάδων από 1-4-2015 έως και 30-9-2015 (6 μήνες). Ημερομηνία Διενέργειας: 19-3-2015.

Από το διαγωνισμό προέκυψε η υπ'αριθμ. **430/2015** Σύμβαση για το χρονικό διάστημα από **12-6-2015 έως και 30-9-2015**, κατόπιν του σχετικού προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Β. ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΤΟΠΙΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ: Με την αρ.πρωτ. 4122.72-10/617/**23-3-2015** υπουργική απόφαση εγκρίθηκε η απευθείας ανάθεση κατόπιν προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, του εν λόγω έργου για 2 μήνες, δεδομένου ότι η προηγούμενη σύμβαση με αριθμ. 417/2014 είχε λήξει στις 28-2-2015 και ο ανωτέρω διαγωνισμός ήταν ακόμη σε εξέλιξη.

Από την ανάθεση αυτή προήλθε η υπ'αριθμ. **425/2015** Σύμβαση για το χρονικό διάστημα από **9-4-2015 έως και 8-6-2015**, κατόπιν του σχετικού προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Γ. ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: Αρ.πρ.4122.72-10/2103/**23-7-2015** για την διενέργεια ηλεκτρονικού ανοιχτού δημόσιου Διαγωνισμού για τη μεταφορά και παράδοση πόσιμου νερού σε δεξαμενές των Ο.Τ.Α άνδρων νησιών των Νομών Δωδ/νήσου & Κυκλάδων για οκτώ (8) μήνες και ενδεικτικά από **01.10.2015 έως και 31.05.2016**. Ημερομηνία Διενέργειας: 14-9-2015. Ο διαγωνισμός κηρύχθηκε **άγονος**.

Δ. ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΤΟΠΙΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ: Με την αρ.πρωτ. 4122.72-10/2867/**12-10-2015** υπουργική απόφαση εγκρίθηκε η απευθείας ανάθεση κατόπιν προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, του εν λόγω έργου για 4 μήνες, δεδομένου ότι ο προηγούμενος διαγωνισμός είχε κριθεί άγονος και η προηγούμενη Σύμβαση (430/2015) είχε λήξει στις 30-9-15.

Από την ανάθεση αυτή προήλθε η υπ'αριθμ. **432/2015** Σύμβαση για το χρονικό διάστημα 2 μηνών (από **21-10-2015 έως και 20-02-2016**), κατόπιν του σχετικού προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ε. ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: Αρ.πρωτ. 4122.72-10/3172/**30-10-2015** για την διενέργεια Επαναληπτικού ηλεκτρονικού ανοιχτού δημόσιου Διαγωνισμού για την μεταφορά και παράδοση πόσιμου νερού σε δεξαμενές των Ο.Τ.Α άνδρων νησιών των Νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων για οκτώ (8) μήνες (ενδεικτικά από **01.3.2015 έως και 31.10.2016**) και δυνατότητα παράτασης για 2 μήνες (ενδεικτικά από 1-11-2016 έως και 31-12-2016). Ημερομηνία Διενέργειας: 18-12-2015. Ο εν λόγω διαγωνισμός κηρύχθηκε επίσης **άγονος**.

ΣΤ. ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΤΟΠΙΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ: Με την αρ.πρωτ. 4122.72-10/191/**2-2-2016** υπουργική απόφαση εγκρίθηκε η απευθείας ανάθεση κατόπιν προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, του εν λόγω έργου για 8 μήνες, δεδομένου ότι οι 2 σχετικοί διαγωνισμοί (αρχικός και επαναληπτικός) είχαν κριθεί άγονοι και η προηγούμενη Σύμβαση (432/2015) έληγε στις 20-2-2016.

Από την ανάθεση αυτή προήλθε η υπ'αριθμ. **441/2016** Σύμβαση για το χρονικό διάστημα 8 μηνών (από **10-3-2016 έως και 31-10-2016**) και η υπ'αριθμ. **449/2016** Σύμβαση Παράτασης για 2 μήνες (από **1-11-2016 έως και 31-12-2016**), κατόπιν του σχετικού προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.]

1.6 Περαιτέρω, από το έντυπο συμπληρωματικών στοιχείων, προκύπτουν τα κάτωθι, σχετικά με την τεκμηρίωση του απρόβλεπτου λόγου μη έγκαιρης προκήρυξης του διαγωνισμού :

[... Σχετικά, σας διαβιβάζουμε συμπληρωματικά τη σχετική αλληλογραφία με τους αντίστοιχους ΟΤΑ σε μηνιαία βάση, όπου διαφαίνονται οι μεγάλες ανάγκες σε πόσιμο νερό, λόγω της εξαιρετικά μεγάλης λειψυδρίας, τα αποτελέσματα της οποίας εντάθηκαν το καλοκαίρι του 2016, όταν παρουσιάστηκαν φαινόμενα υφαλμύρωσης του νερού πολλών γεωτρήσεων αυτών λόγω της υπεράντλησης νερού (π.χ. Λειψοί), φαινόμενα έλλειψης νερού λιμνοδεξαμενών (Π.χ. Πάτμος), μη επάρκεια νερού υφιστάμενων αφαλατώσεων σε νησιά που ήταν εκτός

προγράμματος (π.χ. Κουφονήσια, Νίσυρος, Θηρασιά) κ.λ.π. Επίσης τον Ιούνιο του 2016 ζητήθηκε από τους ΟΤΑ η συμπλήρωση και αποστολή «ερωτηματολογίων υποδομών ύδρευσης» προκειμένου να γίνει επικαιροποίηση των υπαρχόντων στοιχείων υποδομών ύδρευσης και των κατά περίπτωση δυνατοτήτων απόληψης νερού από άλλες πηγές υδροδότησης (αφαλατώσεις, γεωτρήσεις, λιμνοδεξαμενές κλπ.) προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά την κατάρτιση του νέου διαγωνισμού

Προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι μεγάλες ανάγκες νερού για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα του 2016, έγιναν τρεις (3) Συμπληρωματικές-Τροποποιητικές Συμβάσεις (της 441/2016) για το χρονικό διάστημα μέχρι 31-12-2016....

Παράλληλα, όπως ήδη σας έχουμε αναφέρει, ήταν ήδη σε εξέλιξη οι (2) διαγωνισμοί που προκηρύχθηκαν από την Γ.Γ.ΑΙ.Ν.Π.:

α) Διαγωνισμός ανάδειξης αναδόχου για την «Επεξεργασία θαλασσινού νερού για τη λειτουργία-συντήρηση των υφιστάμενων μονάδων αφαλάτωσης (μ/α) (νήσοι Πάτμος και Αρκιοί) και τη λειτουργία-συντήρηση του ταχυδιυλιστηρίου στη νήσο Πάτμο για την παραγωγή πόσιμου νερού».

Ο εν λόγω διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 9-11-2015 από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Η εν λόγω σύμβαση υπογράφηκε τελικά στις 15-12-2016 (αριθμ. 450/2016). Αναμένεται η κατασκευή των έργων εγκατάστασης και λειτουργίας των μονάδων αφαλάτωσης τον Μάιο του 2017.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω το καλοκαίρι του 2016 ήταν πολύ δύσκολο να εκτιμηθεί η πορεία του ανωτέρω διαγωνισμού και να προβλεφθεί η ποσότητα νερού που θα χρειαζόταν το νησί της Πάτμου για όλο το 2017.

β) Επαναληπτικός Διαγωνισμός ανάδειξης αναδόχου για την «Επεξεργασία θαλασσινού νερού από μονάδες αφαλάτωσης ή την προμήθεια νερού με οποιοδήποτε άλλο τρόπο για τις ανάγκες του Δήμου Μεγίστης».

Ο διαγωνισμός για το νησί Μεγίστης (Καστελόριζο) προκηρύχθηκε στις 9-11-2015 από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Απέβη άγονος και επαναλήφθηκε στις **3-8-2016** με νέα απόφαση-προκήρυξη του ΥΝΑΝΠ. Ο διαγωνισμός έχει σταματήσει λόγω αίτησης ασφαλιστικών μέτρων στις 15-11-2016 στο ΣΤΕ.

Ως εκ τούτου, ήταν εξαιρετικά δύσκολο το καλοκαίρι του 2016 (Ιούνιο-Ιούλιο) να προβλεφθεί η πορεία του διαγωνισμού και να εκτιμηθεί η ποσότητα πόσιμου νερού που θα χρειαζόταν η Μεγίστη για το 2017.

Ομοίως, όσον αφορά στα έργα εγκατάστασης αφαλατώσεων στα νησιά Κίμωλο και Ηρακλεία του Ν. Κυκλάδων υπεβλήθη από τους αντίστοιχους ΟΤΑ αίτηση ένταξης στο ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου τον **Ιούλιο του 2016** και ανεμένετο η έγκριση ή μη της ένταξής τους, η οποία τελικά έγινε τον Οκτώβριο του ιδίου έτους.

Εκτός από την πορεία των ανωτέρω έργων αναμέναμε και την ολοκλήρωση έργων εγκατάστασης αφαλατώσεων που ήταν σε εξέλιξη εντός του 2016 στα νησιά Λέρο, Αιγιάλη Αμοργού και Δονούσα τα οποία ολοκληρώθηκαν στις 4-7-2016, 4-8-2016 και 14-12-2016 αντίστοιχα.

Από όλα τα ανωτέρω συνάγεται ότι το καλοκαίρι του 2016 υπήρχε αδυναμία στον ασφαλή προσδιορισμό των απαιτούμενων ποσοτήτων πόσιμου νερού για το έτος 2017, δεδομένου ότι υπήρχε σχετική ασάφεια και ως προς τις ανάγκες σε νερό, αλλά ακόμα και ως προς τον καθορισμό των νησιών.

Ως εκ τούτου υπήρξε ο σχεδιασμός να ξεκινήσει η επεξεργασία του σχετικού διαγωνισμού από τα μέσα Αυγούστου και μετά, με τα διαθέσιμα στοιχεία και τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις της Υπηρεσίας, δεδομένου ότι η σχετική σύμβαση έληγε στις 31-12-2016, θεωρώντας ότι ο χρόνος είναι επαρκής.

Η δημοσίευση όμως του νέου Νόμου 4412/8-8-2016 δημιούργησε μεγάλες δυσκολίες στην σύνταξη της σχετικής διακήρυξης, δεδομένου ότι υπήρχαν αρκετές αλλαγές σε σχέση με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και επομένως υπήρχε σημαντικός αριθμός ερωτημάτων εφαρμογής του νέου νόμου, ειδικά στη συμπλήρωση του «Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Σύμβασης (σχετική γνωστοποίησή σας με αρ.πρωτ. 3828/6-9-2016)». Εκτός αυτού δεν είχαν εκδοθεί ακόμη Πρότυπα Τεύχη Διακηρύξεων ανοιχτής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών (σχετική γνωστοποίησή σας με αρ.πρωτ. 6356/20-12-2016).

Συνεπεία όλων των ανωτέρω, το σχέδιο της διακήρυξης του δημόσιου ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού μεταφοράς νερού έτους 2017 εστάλη για υπογραφή στο Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εντός του τελευταίου δεκαήμερου μηνός Οκτωβρίου 2016 και λόγω του ανασχηματισμού που ακολούθησε στις 4 Νοεμβρίου 2016 υπεγράφη τέλος Νοεμβρίου (30-11-2016) από το νέο Υπουργό, με αποτέλεσμα την άμεση ανάγκη απευθείας ανάθεσης με προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για μικρό χρονικό διάστημα μέχρι να ολοκληρωθεί το αποτέλεσμα του τρέχοντος διαγωνισμού.]

1.7 Από την αλληλογραφία που προσκομίσθηκε κατά την συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Αρχής στο πλαίσιο της διαδικασίας ακρόασης για παροχή διευκρινίσεων επί τη υπόθεσης, διαπιστώθηκε ότι η αναθέτουσα αρχή, αφού απέστειλε έγγραφο προς νησιά του Ν. Κυκλάδων και Δωδεκανήσων την 15η/06/2016 για συμπλήρωση ερωτηματολογίου υποδομών ύδρευσης, σε συνέχεια σχετικής έκθεσης Επιθεώρησης και Ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ (27.04.2016) και των προτάσεων και συστάσεων που περιελήφθησαν σε αυτήν, επανεξέτασε τη διαδικασία αξιολόγησης των αναγκαίων ποσοτήτων νερού που μεταφέρονται με υδροφόρο πλοία στα άνυδρα νησιά του Αιγαίου για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, λαμβανομένων υπόψιν των υδρευτικών τους αναγκών και των κατά περίπτωση δυνατοτήτων απόληψης νερού από άλλες πηγές υδροδότησης. Κατόπιν του ως άνω εγγράφου, οι Δήμοι απέστειλαν στη Γενική Γραμματεία Αιγαίου συμπληρωμένα τα σχετικά ερωτηματολόγια έως αρχές Ιουλίου 2017.

Παράλληλα με τις ανωτέρω ενέργειες, κατά το διάστημα Ιουνίου -Σεπτεμβρίου 2016, οι Δήμοι των νησιών του Ν. Δωδεκανήσων (Μεγίστη, Λειψοί, Πάτμος, Λέρος, Αγαθονήσι, Σύμη) και Κυκλάδων (Κίμωλος, Δ.Ε. Ηρακλειάς, Αμοργός κλπ), αιτούνταν από τη Γενική Γραμματεία Αιγαίου μεταφορά ποσοτήτων πόσιμου νερού για την κάλυψη των αυξημένων τους αναγκών.

1.8 Τέλος, το Συμβούλιο της Αρχής έλαβε γνώση, κατά τη διαδικασία ακρόασης του εκπροσώπου της αναθέτουσας αρχής, των Πράξεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίες, στο σύνολό τους, ενέκριναν την υπογραφή των συμβάσεων μεταξύ του αρμοδίου Υπουργείου και του αναδόχου, είτε κατόπιν σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας, είτε διαδικασίας διαπραγμάτευσης, κατά τα προγενέστερα έτη.

1.9 Σημειώνεται ότι, ο υπόψιν διαγωνισμός, που διενεργήθηκε στις 12-1-2017, βρίσκεται την παρούσα φάση, όπως ενημερώθηκε το Συμβούλιο κατά την ακροαματική διαδικασία, στο στάδιο της αποσφράγισης του φακέλου συμμετοχής του μοναδικού προσφέροντος και ελέγχου των δικαιολογητικών, εκτιμάται, δε, ότι οι διαδικασίες ολοκλήρωσης του διαγωνισμού και η υπογραφή της σχετικής σύμβασης θα ολοκληρωθούν μέχρι τις 15 Μαρτίου 2017.

2. Κατόπιν των ανωτέρω, η Δ/ση Μελετών, Έργων, Φυσικών Πόρων και Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με το υπ' αρ. Πρωτ. 4122.72-10/4335/22.12.2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 6444/23.12.2016) έγγραφο – αίτημά της και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο απόφασης προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και αιτείται τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής για προσφυγή στην ως άνω διαδικασία για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την ανάθεση σύμβασης μεταφοράς και παράδοσης πόσιμου νερού σε δεξαμενές των Ο.Τ.Α. άνυδρων νήσων των Ν. Δωδεκανήσων και Κυκλάδων για χρονικό διάστημα από **01/01/2017 έως 15/03/2017**, προϋπολογισθείσας δαπάνης 494.400,00€ πλέον Φ.Π.Α 24%, για συνολική μεταφερόμενη ποσότητα μέχρι 48.000 κ.μ πόσιμου νερού με ανώτατη προσφερόμενη τιμή 10,30€ ανά κ.μ. πλέον ΦΠΑ (48.000 κ.μ X 10,30€ = 494.400,00€), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Η συγκεκριμένη δαπάνη, όπως και αυτή του συνόλου του διαγωνισμού, θα βαρύνει το Π.Δ.Ε. 2017 της Γ.Γ.ΑΙ.Ν.Π. Συλλογική Απόφαση ΣΑΕ 330 – Κωδικός Έργου : 2006ΣΕ33000000, Τίτλος Έργου : “Υδροδότηση άνυδρων νησιών και έργα βελτίωσης υποδομών ύδρευσης νησιών Αιγαίου”.

II. Νομικό πλαίσιο

3. Το άρθρο 21 του ν. 4441/2016 (Α' 227/06.12.2016), το οποίο αντικαθιστά το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, ορίζει τα ακόλουθα:

«δδ) «Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/EK και 2014/25/EK, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

4. Η διάταξη του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...)

β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα III του Προσαρτήματος Α' προϊόντα,

γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα III του Προσαρτήματος Α', (...).”

5. Το άρθρο 6 παρ. 1, 3 και 4 του ιδίου νόμου ορίζει τα παρακάτω:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης.(...)”

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61”.

6. Περαιτέρω το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ως άνω νόμου, ορίζει ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: (...) γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση.

Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

7. Το άρθρο 61 του ν. 4412/2016 ορίζει: «1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26. 2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. 3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Τα άρθρα 376 παρ. 1 & 2 και 379 παρ. 1 & 2 του ως άνω νόμου προβλέπουν:

Άρθρο 376 παρ. 1 & 2

“1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 3 έως 221), καθώς και σε όλες τις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338), και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 και 290 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. 2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και

ολοκληρώνονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξής τους, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 379. Κατ' εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38 ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379, και για τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος αυτού. Συμβάσεις της παρ. 1, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, εκτελούνται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της σύναψής τους. Κατ' εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38, ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379 και για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος αυτού”.

Άρθρο 379 παρ. 1 & 2:

“1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του. 2. Η ισχύς των άρθρων 22, 36, 37 της παραγράφου 2, του άρθρου 79, 258 και 259 αρχίζει, ως προς τους διαγωνισμούς μελετών, τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών την 18η Απριλίου 2017, εκτός από τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα άρθρα 33, 34 ή 35, την παράγραφο 3 του άρθρου 40, την παράγραφο 2 του άρθρου 65 ή το άρθρο 67 και των άρθρων 270, 271, 272, της παραγράφου 3 του άρθρου 274, της παραγράφου 2 του άρθρου 295 ή το άρθρο 297”.

III. Νομική Εκτίμηση

9. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στην προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, η οποία, αφενός λόγω αντικειμένου και αφετέρου λόγω της εκτιμώμενης αξίας, όπως προκύπτει από τη συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη του διαγωνισμού (3.296.000,00€ πλέον ΦΠΑ 24%), εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του εν λόγω αιτήματος, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 21 του ν. 4441/2016.

10. Συναφώς επισημαίνεται ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του Ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2014/24/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

11. Ο αιτών φορέας επικαλείται ρητά ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός του, τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Δέον, επομένως, όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της επικαλούμενης στο αίτημά νομικής βάσης.

(α) Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του άρθρου 32 περ. 2 υποπερ. γ' πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις :

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει, iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος, v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

(β) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπειγόντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

(γ) Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

12. Εν προκειμένω, καταρχήν θα πρέπει να σημειωθεί ότι επί όμοιων, με την υπό κρίση αίτηση, αιτημάτων για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, εξεδόθησαν κατά το έτος 2015 οι υπ' αριθμ. 3 και 4/2015 Πράξεις της Υπηρεσίας Επιτρόπου της Γενικής γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, με τις οποίες κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή των σχετικών συμβάσεων για τη μεταφορά πόσιμου νερού στις δεξαμενές των Ο.Τ.Α. των άνωδρων νήσων των Ν. Δωδεκανήσων και Κυκλάδων, για περιορισμένο χρονικό διάστημα και μέχρι την ολοκλήρωση των εκκρεμών διαγωνιστικών διαδικασιών, λόγω της επιτακτικής και άμεσης ανάγκης συνεχούς

υδροδότησης των εν λόγω νησιών, των στενών χρονικών περιθωρίων που δεν επιτρέπουν την αναμονή έως την έκβαση των διαγωνισμών και του γεγονότος ότι δεν εντοπίστηκαν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες κατά τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης για την εν λόγω υπηρεσία μεταφοράς.

Επιπροσθέτως, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Η ανάγκη ανάθεσης της εν λόγω υπηρεσίας είναι κατεπείγουσα, καθότι η παράταση της ισχύουσας σύμβασης, όπως αυτή τροποποιήθηκε (πρβ. Σημείο 1.3 Ιστορικού), έληξε στις 31.12.2016 και, κατά συνέπεια πρέπει να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη υδροδότηση των άνυδρων νήσων των Ν. Δωδεκανήσων και Κυκλάδων, για το χρονικό διάστημα από 1/1/2017 έως 15/3/2017, κατά το οποίο εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει υπογραφεί η σχετική σύμβαση σε συνέχεια της εκκρεμούς ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, η οποία, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέει από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής:

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία βροχοπτώσεων από τοπικούς μετεωρολογικούς σταθμούς στο χώρο του Αιγαίου, παρατηρήθηκε μεγάλη πτώση των επιπέδων βροχόπτωσης κατά τη χρονική περίοδο 2015-2016, με το νερό των γεωτρήσεων στα περισσότερα άνυδρα νησιά να έχει υφαλμυρωθεί, με αποτέλεσμα η συνολική συμβατική ποσότητα πόσιμου νερού να αυξηθεί κατά ποσοστό 30% (από 244.000 κ.μ. σε 317.600 κ.μ. για το δεκάμηνο Μαρτίου – Δεκεμβρίου 2016).

Επίσης, από τα στοιχεία του φακέλου, όπως αποτυπώνονται στο ιστορικό της παρούσας, προκύπτει ότι κατά το κρίσιμο διάστημα σχεδιασμού του διαγωνισμού δεν ήταν δυνατό να προσδιορισθούν με ακρίβεια οι ποσότητες του υπό προμήθεια αγαθού, λόγω της πληθώρας των αιτημάτων των Δήμων των υπόψιν νήσων προς την αναθέτουσα αρχή για παροχή αυξημένων ποσοτήτων πόσιμου νερού, που οφείλονταν στο γεγονός της παρατεταμένης ανομβρίας, τα αποτελέσματα της οποίας διαπιστώθηκαν, όπως προαναφέρθηκε, και από τα σχετικά στοιχεία των μετεωρολογικών σταθμών.

(iii) Ως προς την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως αναγκαίο:

Δεδομένου ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης νομιμοποιείται μόνο για τις ποσότητες εκείνες που είναι πράγματι αναγκαίες για την άμεση αντιμετώπιση της έκτακτης περίπτωσης, κατά την ακρόαση του εκπροσώπου της αναθέτουσας αρχής στη Συνεδρίαση της Αρχής, ζητήθηκε συγκεκριμένη τεκμηρίωση επί αυτού και διαπιστώθηκε ότι οι ποσότητες του πόσιμου νερού για το χρονικό διάστημα έως 15/03/2017 ανταποκρίνονται στο *“απολύτως αναγκαίο μέτρο”*, δεδομένου ότι ο εν εξελίξει διαγωνισμός βρίσκεται στο στάδιο αποσφράγισης του φακέλου συμμετοχής του μοναδικού προσφέροντος και ελέγχου των δικαιολογητικών, εκτιμάται, δε, κατά προφορική δήλωση του εκπροσώπου ότι θα έχει ολοκληρωθεί, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο και της υπογραφής της σχετικής σύμβασης, έως την καταληκτική ημερομηνία κάλυψης των αναγκών των άνυδρων νησιών μέσω της διαδικασίας διαπραγμάτευσης (ήτοι έως τις 15/03/2017).

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, τα μέλη της Αρχής αποφασίζουν ομόφωνα:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Δ/σης Μελετών, Έργων, Φυσικών Πόρων και Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν.4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης μεταφοράς και παράδοσης πόσιμου νερού σε δεξαμενές των ΟΤΑ άνυδρων νήσων των Ν. Δωδεκανήσων και Κυκλάδων συνολικής δαπάνης 494.400,00€ χωρίς ΦΠΑ, **λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.**

Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 2017

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Μιχαήλ Εκατομμάτης